

## متن کامل قانون وزارت نفت

مجلس در قانون وزارت نفت دولت را مکلف به تهیه و تنظیم و انتشار ترازنامه سالانه حامل‌های انرژی، تدوین نظام جامع بودجه ریزی عملیاتی در امور نفت و گاز همچنین تدوین و تعیین دیپلماسی انرژی کشور و تدوین نظام جامع پژوهشی در این زمینه می‌کند.

متن طرح یک فوریتی قانون وزارت نفت که با ۴۰ امضا تقدیم مجلس شد و یک فوریت آن به تصویب نمایندگان رسید به این شرح است.

### مقدمه (دلایل توجیهی)

وزارت نفت باربر مصوب مورخ ۱۳۵۸/۷/۸ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران تشکیل گردید. پس از تشکیل و تاسیس این وزارتخانه مهم هیچگاه قانون مورد نیاز، کارآمد و راهگشا برای وزارت نفت در مجلس شورای اسلامی به تصویب نرسید. لذا مصوبه صدرالاشاره نیاز به تغییر دارد. زیرا اولاً لوایح قانونی موجود در خصوص وزارت نفت، فاقد جامعیت لازم بوده و متناسب با شرایط اقتصاد نفتی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی نمی‌باشد. ثانیاً لازمه تصویب اساسنامه شرکت‌های اصلی، تابعه وزارت نفت، تدوین و تصویب قانون جامع‌الاطراف برای وزارت نفت است. مع‌الوصف می‌توان بیان داشت که طرح "اصلاح قانون نفت" مصوب ۹۰/۳/۲۲ و ارایه این طرح تحت عنوان "طرح قانون وزارت نفت" در حقیقت قوانین پیش نیاز و اسناد بالادستی برای تصویب اساسنامه شرکت‌های اصلی تابعه وزارت نفت می‌باشد.

دیانی راد، فولادگر، دستغیب (سیدعلی اصغر) اسلامی پناه، اسدی، علی کریمی، حسینی صدر، کوچکی نژاد، سیدعماد حسینی، دلخوش، ابوالقاسم رحمانی، سید شریف حسینی، میرزایی، رجایی، کیخا، سواری، نجابت، ناصری نژاد، سفایی، میگلی نژاد، غفوری فرد، حسینعلی شهریار، موحّد، سید علی حسینی، ذوالانوار، قره خانی، کعبی، علیخانی، سید حسین هاشمی، بنایی، دهدشتی، سازدار، کاتوزیان، حسنوند، شبانپور، امینی، بادامچیان، جلالیان، ساعدی، سید ناصر موسوی

### طرح قانون وزارت نفت

ماده ۱- هدف: وزارت نفت در راستای تحقق سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران در بخش نفت و گاز، سیاست گذاری، راهبری، برنامه ریزی و نظارت بر کلیه حوزه‌های بالادستی و پایین دستی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی تشکیل شده و به نمایندگی از طرف حکومت اسلامی بر منابع و ذخایر نفت و گاز اعمال حق حاکمیت و مالکیت عمومی می نماید.

ماده ۲- اصطلاحات مندرج در ماده ۱ قانون اصلاح قانون نفت مصوب ۱۳۹۰/۳/۲۲ مجلس شورای اسلامی در این قانون معتبر است.

ماده ۳- وظایف و امتیازات وزارت نفت به شرح زیر است:

### الف) امور حاکمیتی و سیاست‌گذاری

۱- تعیین خط مشی‌ها و سیاست های راهبردی عملیات بالادستی و پایین دستی نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی

۲- تهیه و تنظیم برنامه‌های عملیات بالادستی و پایین دستی و نفت و گاز، پتروشیمی و پالایشی مطابق خط مشی‌ها و سیاست‌های ابلاغ شده و نظارت بر حسن اجرای آن

۳- اجرای تصمیمات هیئت عالی نظارت بر منابع نفتی

۴- تعیین و بازنگری و نظارت بر حسن اجرای استانداردهای حوزه نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذیربط و صدور گواهی نامه‌های معتبر

۵- تدوین رویه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی جهت حفاظت، نگهداری و ارتقای سطح بهداشت، ایمنی و محیط زیست در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی ذیربط و نظارت بر اجرای آن

۶- وضع مقررات و صدور دستورالعمل‌های لازم برای حسن انجام امور مربوط به تولید، انتقال؛ ذخیره سازی، توزیع و مصرف آورده‌های نفت، گاز، فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمی.

۷- تامین حفاظت و حراست از منابع تاسیسات، شبکه‌های خطوط لوله، برق و مخابرات، اموال و اسناد مجموعه صنعت نفت و گاز کشور از طریق سازمان حراست صنعت نفت با همکاری نهادهای اطلاعاتی، امنیتی، انتظامی و پدافندی.

۸- تعیین خط مشی موثر به منظور جایگزینی صادرات فرآورده‌های نفت و گاز و پتروشیمی به جای صدور نفت خام و گاز طبیعی مبتنی بر شاخص‌های اقتصادی و مزیت‌های رقابتی

۹- تایید و اعلام رسمی آمار و اطلاعات میادین و ذخایر نفت و گاز کشور

## **ب) امور نظارتی**

۱- نظارت بر بهره برداری بهینه و صیانتی از ذخایر و منابع نفت و گاز کشور

۲- نظارت بر فرآیند نگهداری وارده تاسیسات دولتی نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی

۳- نظارت بر فرآیند تجارت نفت، گاز، فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی

۴- نظرات بر فرایند تامین، توزیع و تنظیم بازار نفت و فرآورده‌های نفتی و گازی در داخل کشور

۵- نظارت بر فرآیند سرمایه گذاری صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی در داخل کشور به منظور تحقق اهداف سرمایه گذاری و نیز نظارت بر سهم دولت در سرمایه گذاری‌های این صنایع در خارج از کشور براساس مقررات مربوطه

۶- نظارت و پایش مجوزها و پروانه‌های بهره برداری صادر شده در عملیات بالادستی و پایین دستی نفت

## **ب) امور اجرایی**

۱- تطبیق و تلفیق برنامه‌های عملیاتی، مالی و بازرگانی شرکت‌های تابعه و تدوین و تنظیم برنامه جامع در قالب برنامه‌های ملی و سیاست‌های اقتصادی و اجرایی دولت.

۲- تهیه و تنظیم و انتشار ترازنامه سالانه حامل‌های انرژی

۳- تدوین نظام جامع بودجه ریزی عملیاتی و مدیریت منابع مالی

۴- صدور مجوز فعالیت و پروانه بهره برداری برای اشخاص واجد شرایط بخش‌های غیردولتی در عملیات پایین دستی نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی براساس قوانین موضوعه

۵- صدور مجوز فعالیت و پروانه بهره برداری برای اشخاص واجد صلاحیت جهت اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید از کلیه میادین نفت و گاز کشور.

۶- شناسایی، آمایش و پیشنهاد مکانهای مناسب جهت ایجاد و توسعه مناطق آزاد ویژه اقتصادی در حوزه نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی در چهارچوب برنامه های آمایش سرزمین و توسعه مناطق و اعمال سیاست های حمایتی و نظارتی بر فرایند و اداره هر یک از این مناطق.

۷- صدور مجوز تشکیل انجمن ها، تشکل های تولیدی، تجاری و خدمات مهندسی در حوزه صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با رعایت قوانین موضوعه

۸- تهیه و تدوین و ابلاغ فهرست بهای تخصصی صنعت نفت، گاز و پتروشیمی کشور بر مبنای نرخ عوامل مندرج در فهرست بهای عمومی منتشره از سوی مراجع رسمی ذی ربط

۹- تهیه و تدوین فهرست سازندگان، پیمانکاران و مشاوران (مناقضه گران) صالحیندار در رشته های تخصصی صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی برابر مقررات و قوانین موضوعه.

۱۰- تدوین و ابلاغ نظام جامع فناوری اطلاعات و ارتباطات منابع سازمانی و نظارت بر طراحی و استقرار زیر ساخت ها و سامانه های ذیربط در کلیه سطوح فعالیت صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی

### ت- امور سرمایه گذاری و تامین منابع مالی

۱- تأیید طرح های توسعه ای و سرمایه گذاری صنعت نفت، گاز، پتروشیمی، و پالایشی به منظور تکمیل زنجیره تولید و ایجاد ارزش افزوده بیشتر

۲- ایجاد سازوکار موثر برای جذب منابع ملی مورد نیاز داخلی و خارجی جهت اجرای طرح های توسعه ای و حفظ و نگهداشت توان تولید

۳- جذب سرمایه گذاری های مختلف به منظور توسعه میدانی هیدروکربوری با اولویت میدانی مشترک از طریق طراحی الگوهای قراردادی جدید از جمله مشارکت با سرمایه گذاران و پیمانکاران داخلی و خارجی بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و با رعایت قواعد تولید صیانت شده

### ث- امور منابع انسانی، علمی و فناوری

۱- حفظ و تقویت مراکز و موسسات آموزشی، دانشگاهی، تحقیقاتی، پژوهشی و مطالعاتی جهت ارتقاء سطح علمی و عملیاتی و مهارتهای فنی و کاربردی مورد نیاز صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی کشور

۲- تهیه و انتشار نشریه های علمی، فنی و تخصصی داخلی و بین المللی به منظور ارتقاء سطح دانش در صنعت نفت، گاز و پتروشیمی و پالایشی

۳- تدوین نظام جامع منابع انسانی متناسب با نیازهای حوزه نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی نظارت بر حسن اجرای آن

۴- اعمال سیاست های حمایتی از بومی سازی و طراحی و ساخت تجهیزات و تاسیسات مورد نیاز صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی با هماهنگی دستگاه های اجرایی ذیربط در داخل کشور

۵- اتخاذ سیاست های حمایتی از شرکت ها و موسسات داخلی حوزه صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به منظور توانمند سازی و افزایش توان رقابتی آنها جهت صدور خدمات فنی و مهندسی در عرصه های بین المللی و در راستای ارتقاء شاخص های بهره وری در اقتصاد ملی

۶- تدوین نظام جامع پژوهشی و برنامه ریزی و حمایت از فناوری ها و فعالیت های دانش بنیان جهت استفاده از فناوری های پیشرفته و انتقال دانش فنی در صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی

### ج- امور بین الملل

۱- تدوین و تعیین دیپلماسی انرژی کشور با همکاری دستگاه ها و نهادهای ذی ربط در چهارچوب اسناد ملی راهبرد انرژی کشور و سیاست های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران.

۲- برقراری روابط بین الملل، مذاکره و انعقاد تفاهم نامه ها، موافقتنامه ها و مقاوله نامه های دو یا چند جانبه با دولت ها و موسسات بین المللی در زمینه های علمی، فنی، صنعتی، تجاری و سرمایه گذاری در حوزه صنعت نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشی به نمایندگی از طرف دولت با رعایت قوانین موضوعه کشور

۳- عضویت یا نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در کلیه سازمان ها، مجامع و کنفرانس های بین المللی ذی ربط با رعایت قوانین موضوعه کشور

ماده ۴- وزیر نفت رئیس مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت های اصلی تابعه وزارت نفت که صد در صد سهام آن متعلق به دولت است، خواهد بود.

ماده ۵- اعضای هیئت مدیره شرکت های اصلی تابعه وزارت نفت با معرفی وزیر نفت و با تصویب مجمع عمومی نمایندگان صاحبان سهام شرکت های مذکور با حکم وزیر منصوب می شوند.

اعضای هیئت مدیره شرکت های اصلی تابعه از بین خود یک نفر را جهت احراز سمت مدیریت عامل شرکت پیشنهاد می نمایند که با تصویب و حکم وزیر به این سمت منصوب می گردند.

ماده ۶- اساسنامه شرکت های اصلی تابعه وزارت نفت به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

ماده ۷- شرایط عمومی، قراردادهای نفتی به تصویب وزیر نفت می رسد.

ماده ۸- بودجه سالانه وزارت نفت به عنوان دستگاه اجرایی در بودجه سنواتی کل کشور درج می شود.

ماده ۹- وزارت نفت موظف است برای دستیابی به اهداف موضوع این قانون، نمودار کلان تشکیلاتی خود را تنظیم و به تایید معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی و معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور برساند.

ماده ۱۰- نظام های اداری و استخدامی و پرداخت های حقوق و مزایای کارکنان وزارت نفت و شرکت های اصلی تابعه آن، تابع آیین نامه ای خاص با رویکرد منطقه ای می باشد که با پیشنهاد وزارت نفت و تایید معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۱۱- واگذاری و اجرای طرح های مربوط به اکتشاف، توسعه، تولید تعمیر و نگهداشت میادین مشترک نفت و گاز با تایید وزیر نفت و صرفا با رعایت آیین نامه معاملات شرکتی ملی نفت ایران از شمول قانون برگزاری مناقصات مستثنی می باشد.

تبصره - در اجرای این ماده تعیین حداقل سهم ارزش کار طرف ایرانی موضوع ماده ۳ "قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی، تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات" مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی به عهده وزیر نفت می باشد.

ماده ۱۲- وزیر نفت عضو شورای اقتصاد می باشد

ماده ۱۳- وزارت نفت مکلف است به منظور تدوین و تنظیم مقررات لازم و بهبود فضای کسب و کار در حوزه نفت و گاز و صنایع مرتبط و وابسته و ایجاد زمینه رقابت سالم و شفاف بین فعالان اقتصادی این بخش و جلوگیری از انحصار حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون سازوکار لازم را با مشارکت شورای رقابت به تصویب هیئت وزیران برساند.

ماده ۱۴- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین مغایر از جمله لایحه قانونی تأسیس وزارت نفت مصوب ۱۳۸۵/۷/۸ و لایحه قانونی متمم لایحه قانونی تأسیس وزارت نفت مصوب ۱۳۵۹/۳/۲۹ لغو می گردد.